

**Program profilaktyczno-wychowawczy
Liceum Ogólnokształcącego w Zespole Szkół im. Cypriana Kamila Norwida
w Nowym Mieście Lubawskim na lata 2016-2019**

Wstęp

Program profilaktyczno-wychowawczy zakłada podmiotowe traktowanie ucznia, poszanowanie godności osobistej, stwarzanie sytuacji wyzwalającej aktywność młodzieży. Został opracowany w oparciu o diagnozę sytuacji wychowawczej w Szkole oraz wyniki ewaluacji wewnętrznej w roku szkolnym 2013-2015.

Z przeprowadzonych badań wynika, że w Szkole występują niewłaściwe postawy, takie jak:

- palenie papierosów,
- niewłaściwe wykorzystanie Internetu,
- niska frekwencja uczniów na zajęciach,
- słaba motywacja do nauki.

Nauczyciele w swojej pracy wychowawczej uzupełniają w tym zakresie obowiązki rodziców, wspomagają ich oraz współdziałają z nimi. Jednym z najważniejszych zadań wychowawczych jest wspomaganie wszechstronnego rozwoju wychowanków. Program profilaktyczno-wychowawczy stanowi wytyczne do pracy wychowawczej dla Dyrektora Szkoły, wychowawców klas, nauczycieli przedmiotów, pedagoga szkolnego, samorządu uczniowskiego, pracowników niepedagogicznych oraz organizacji i instytucji wspomagających pracę Szkoły. Realizacja założeń programowych wpłynie na spójność i wielokierunkowość oddziaływań wychowawczych skierowanych do uczniów Szkoły.

Podstawa prawna:

- *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. uchwalona przez Zgromadzenie Narodowe w dniu 2 kwietnia 1997 r., przyjęta przez Naród w referendum konstytucyjnym w dniu 25 maja 1997 r., podpisana przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 16 lipca 1997 r. (t. j. Dz. U. z 1997 r. Nr 78 poz. 483 ze zm.),*
- *Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t. j. Dz. U. z 2015 r. poz. 2156 ze zm.),*
- *Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta nauczyciela (t. j. Dz. U. z 2014 r. poz. 191),*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2012 r. poz. 977 ze zm.),*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii,*
- *Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (t. j. Dz. U. z 2011 r. Nr 231 poz. 1375 ze zm.),*
- *Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz.U. z 2012 r. poz. 1356 ze zm.),*
- *Ustawa z dnia 24 kwietnia 1997 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t. j. Dz. U. z 2012 r. poz. 124),*
- *Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz.U. z 1996 r. Nr 10 poz. 55 ze zm.),*
- *Konwencja o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności (Dz.U. z 1993 r. Nr 61 poz. 284 ze zm.),*
- *Konwencja o prawach dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych (Dz.U. z 1991 r. Nr 120 poz. 526),*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutowych publicznych przedszkola oraz publicznych szkół (Dz.U. z 2002 r. Nr 61 poz. 624 ze zm.),*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2015 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz.U. z 2015 r., poz. 1270),*

- Statut Szkoły.

1. Założenia teoretyczne i organizacyjne programu

Profilaktyka – to chronienie człowieka w rozwoju przed zagrożeniami i reagowanie na pojawiające się zagrożenia. Jej celem jest ochrona młodzieży szkolnej przed zaburzeniami rozwoju, podejmowaniem zachowań hamujących lub zakłócających rozwój. Zachowania te określone są jako zachowania ryzykowne. W tym celu ważne jest odpowiednie skonstruowanie szkolnego programu profilaktyki, który wzmocni czynniki chroniące, m.in.: zainteresowanie nauką, poszanowanie norm i zasad społecznych, poszukiwanie autorytetów, dbanie o własny rozwój, wzmocnienie więzi ucznia z rodziną. Poza tym działania profilaktyczne ukierunkowane są na eliminowanie czynników ryzyka, tj.: negatywnego wpływu grupy rówieśniczej, absencji i wagarów, dostępności do używek, agresji i przemocy, słabej więzi z rodzicami, stresu, depresji i innych.

Diagnoza

Szkolny program profilaktyczno-wychowawczy został opracowany w oparciu o diagnozę środowiska szkolnego Zespołu Szkół im. Cypriana Kamila Norwida w Nowym mieście Lub.

Diagnozy dokonano w oparciu o analizę:

- wyników badań ankietowych wśród uczniów prowadzonych w roku szkolnym 2015/2016, (tytuły ankiet)
- rozmów i obserwacji uczniów na zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych,
- zebranych informacji o bieżących problemach uczniów,
- rozmów z rodzicami/opiekunami prawnymi,
- dokumentacji szkolnej, w tym dzienników lekcyjnych i zajęć pozalekcyjnych,
- informacji z instytucji współpracujących ze Szkołą, m.in. policji, poradni psychologiczno-pedagogicznej, sądu rodzinnego i innych,
- opinii uczniów wyrażanych m.in. przez członków samorządu uczniowskiego,
- frekwencji rodziców na zebraniach organizowanych przez Szkołę,
- diagnozy czynników ryzyka – wyniki badań wewnętrznych,
- wyniki ewaluacji wewnętrznej w latach 2013-2015.

Analiza diagnozy

Po analizie diagnozy dokonano identyfikacji niepokojących objawów w obszarach:

- naruszania dyscypliny szkolnej,
- niedostosowania społecznego w środowisku uczniowskim.

Na podstawie obserwacji środowiska szkolnego i przeprowadzonej diagnozy dokonano werbalizacji problemów występujących w szkole:

1. naruszanie dyscypliny szkolnej – niska frekwencja na zajęciach, spóźnienia, ucieczki z lekcji,
2. przejawów niedostosowania społecznego w środowisku uczniowskim – palenie papierosów i innych substancji psychoaktywnych,
3. zaburzenia emocjonalne, stres, depresja, bulimia,
4. trudności w nauce u części uczniów.

Zadania programu profilaktyczno-wychowawczego:

- Współpraca z rodzicami/opiekunami uczniów w celu budowania postawy prozdrowotnej i zdrowego stylu życia.
- Kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie należy do jednych z najważniejszych wartości w życiu.
- Wzmacnianie wśród uczniów więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną.
- Kształtowanie w szkole przyjaznej atmosfery, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczeń-nauczyciel, nauczyciel –rodzic/prawny opiekun,.
- Doskonalenie umiejętności nauczycieli w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami/opiekunami prawnymi, a także warsztatowej pracy z grupą.
- Wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli oraz rodziców/prawnych opiekunów.
- Rozwijanie i wspieranie działalności wolontariackiej oraz zaangażowania w działalność organizacji pozarządowych, stowarzyszeń.
- Wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mające na celu promowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych.

2. Cel główny szkolnego programu profilaktyczno-wychowawczego:

Modyfikowanie negatywnych postaw i promowanie zdrowego stylu życia.

- 1) Ograniczanie i likwidowanie czynników , które zaburzają zdrowy styl życia.

2) Inicjowanie i wzmacnianie czynników wspierających rozwój młodzieży.

3. Cele szczegółowe szkolnego programu profilaktyczno-wychowawczego:

Tworzenie bezpiecznego i zdrowego środowiska szkoły;

- kształtowanie prawidłowych relacji w szkole opartych na przyjaznym klimacie, wzajemnym zaufaniu i poszanowaniu, zacieśnianie więzi ze szkołą i środowiskiem lokalnym,
- kształtowanie postaw antydyskryminacyjnych (poszerzanie wiedzy i poczucia świadomości uczniów, rodziców, nauczycieli na temat przejawów, skutków dyskryminacji),
- poszerzanie kompetencji wychowawczych nauczycieli i rodziców,
- współpraca z instytucjami wspierającymi zadania szkoły z zakresu bezpieczeństwa i profilaktyki; policją, sądem rodzinnym, PPP,
- włączanie rodziców w życie szkoły,
- rozwijanie kompetencji społecznych uczniów, wspieranie ich działalności wolontariackiej.

Zapobieganie sytuacjom problemowym

- działanie uprzedzające mające na celu przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychoaktywnych, środków zastępczych przez młodzież,
- profilaktykę agresji, przemocy w tym cyberprzemocy,
- profilaktykę uzależnień od gier komputerowych, Internetu,
- kształtowanie umiejętności uczniów w zakresie prawidłowego funkcjonowania w środowisku cyfrowym,
- rozwiązywanie sytuacji kryzysowych związanych z sytuacją losową, rozwojową młodzieży.

Promocja zdrowia i zachowań promujących aktywny styl życia

- kształtowanie prawidłowych nawyków dbania o zdrowie własne i innych osób,
- tworzenie i realizowanie całościowej polityki w zakresie zdrowego żywienia i aktywności fizycznej w szkole i placówce,
- tworzenie warunków do prawidłowego rozwoju emocjonalnego i społecznego uczniów.

Wychowanie obywatelskie i regionalne:

- kształtowanie postawy szacunku do własnego państwa i narodu, jego historii, kultury i tradycji, świadomej przynależności do środowiska lokalnego, regionu, kraju,
- kształtowanie wiedzy z zakresu praw człowieka,
- krzewienie wartości demokratycznych i umiejętności korzystania z procedur demokratycznych,
- świadome tworzenie współczesności zgodnej z zasadami etyki w poszanowaniu światopoglądu wszystkich uczniów,
- rozwijanie emocjonalnej więzi ze Szkołą poprzez:
  - reprezentowanie Szkoły podczas imprez kulturalno-oświatowych, sportowych, konkursów, olimpiad i innych,
  - czynny udział w promowaniu Szkoły, np. organizowanie dni otwartych i uczestnictwo w giełdach szkół, zapraszanie na spotkania wybitnych osobistości, spotkania z władzami regionu, obchody jubileuszy szkoły, zjazdy absolwentów, kultywowanie tradycji szkolnych,
  - zachęcanie do działania na rzecz wspólnego dobra społeczności szkolnej i do aktywnego uczestnictwa w życiu Szkoły.

Wspieranie rozwoju samorządności młodzieży poprzez:

- wyzwalanie zdolności organizacyjnych, kierowniczych i pomysłowości,
- kształtowanie postaw twórczych i wymagających podejmowania decyzji,
- kształcenie umiejętności samokontroli, samooceny i samodyscypliny,
- wdrażanie do poszanowania wspólnego dobra i odpowiedzialności za nie.

Wychowanie prozdrowotne z profilaktyką uzależnień:

propagowanie kultury fizycznej w celu promocji zdrowego trybu życia oraz aktywnego wypoczynku poprzez:

- udział w pozalekcyjnych zajęciach sportowych, imprezach, piknikach, happeningach,
- reprezentowanie Szkoły w zawodach sportowych (różne dyscypliny i szczeble rozgrywek);
- kształtowanie prawidłowych postaw prozdrowotnych poprzez informowanie o:
  - chorobach nowotworowych, HIV, AIDS oraz profilaktyce,
  - rozwoju psychoseksualnym człowieka;
  - środkach psychoaktywnych, narkotykach i innych
- kształcenie umiejętności zachowania zasad higieny w czasie nauki i odpoczynku,

- doskonalenie radzenia sobie ze stresem,
- kształtowanie właściwej postawy wobec uzależnień:
  - dostarczenie wiedzy z zakresu etapów uzależnienia i rodzajów uzależnień,
  - wskazanie postaw, jakie mogą ochronić przed uzależnieniem,
  - dostarczenie wiedzy o funkcjonowaniu rodziny z problemem uzależnienia,
  - dostarczenie wiedzy, gdzie może skorzystać z pomocy osoba zagrożona uzależnieniem bądź uzależniona, a także rodzina żyjąca z osobą uzależnioną.
- wspieranie rozwoju pasji i zainteresowań młodych ludzi.

Kształtowanie umiejętności prospołecznych:

- analizowanie i ocenianie własnego postępowania, autorefleksja służąca konstruktywnym zmianom swojej postawy,
- umiejętność nazywania i radzenia sobie z emocjami,
- kształtowanie postawy asertywnej,
- poszanowanie godności, praw i odrębności drugiego człowieka,
- kształtowanie wiedzy, umiejętności, a w konsekwencji postawy z zakresu przeciwdziałania wszelkim formom dyskryminacji,
- branie odpowiedzialności za swoje czyny i dobro społeczności szkolnej,
- kształtowanie umiejętności pracy w zespole, postawy otwartej na współdziałanie,
- negocjowanie i rozwiązywanie problemów (przeprowadzanie procesu decyzyjnego),
- skuteczne komunikowanie się, jasne formułowanie myśli i poglądów (udział w debatach, dyskusjach),
- umiejętność autoprezentacji,
- dbałość o relacje rodzinne, świadomość przemian w niej zachodzących.

Kształtowanie umiejętności aktywnego i świadomego korzystania z dóbr kultury, w tym kultury masowej:

- kształtowanie postaw szacunku dla polskiego dziedzictwa kulturowego,
- rozbudzanie zainteresowań innymi kulturami, uczenie szacunku dla odrębności tradycji i obyczajów innych narodów,
- rozbudzanie zainteresowań kulturalnych,
- udział w życiu kulturalnym: odwiedzanie muzeów, galerii, teatrów, sal koncertowych, kin itp.,
- promocja czytelnictwa w szkole
- zachęcanie do kreatywnej działalności kulturalnej,
- kształtowanie kultury osobistej uczniów poprzez obcowanie ze sztuką w Szkole i poza nią,
- przygotowanie do zdobywania umiejętności wyszukiwania i korzystania z różnych źródeł informacji, takich jak literatura, prasa, radio, telewizja, Internet,
- umiejętność gromadzenia i przetwarzania danych,
- kształtowanie krytycznej postawy wobec przekazów medialnych.

Preorientacja zawodowa:

- kształtowanie umiejętności poznawania siebie, określania własnych umiejętności i predyspozycji zawodowych,
- przygotowanie uczniów do świadomego wyboru dalszego etapu kariery zawodowej,
- wspieranie uczniów w dokonywaniu optymalnego wyboru kierunku dalszego kształcenia i zawodu,
- kształtowanie postawy przedsiębiorczej.

Realizacja wartości wychowawczych:

- szacunek dla języka ojczystego, kultury i tradycji narodowej,
- tolerancja wobec różnych poglądów, kultur, postaw i przekonań,
- uczciwość, szczerłość, prawdomówność, rzetelność i odpowiedzialność,
- poznawanie i doskonalenie własnej osobowości,
- umiejętność współżycia w rodzinie i społeczności,
- pomoc potrzebującym,
- zdrowy styl życia, postawa proekologiczna.

Realizacja priorytetów Szkoły:

- organizacja procesu rozwoju ucznia ukierunkowana na jego sukces,
- działania wychowawcze sprzyjające efektywnej nauce,
- integracja ze środowiskiem lokalnym i promowanie swojej działalności w tym środowisku.

Realizacja głównych celów wychowawczych:

- zapewnienie optymalnych warunków do wszechstronnego rozwoju osobowości ucznia,
- kształtowanie postaw twórczych,
- stworzenie warunków do efektywnej współpracy z domem rodzinnym ucznia oraz integracji ze środowiskiem lokalnym,
- dostarczanie wzorców osobowościowych stanowiących model do naśladowania i kształtowania poczucia własnej wartości,
- otwarcie na wartości kultur Europy i świata.

Powyższe cele zawierają w sobie następujące działania:

- rozwijanie samodzielności w zdobywaniu wiedzy, informacji i umiejętności,
- kształtowanie poczucia odpowiedzialności za własne decyzje,
- kształtowanie osobowości zdolnej do krytycznego myślenia,
- budowanie atmosfery współpracy i koleżeństwa,
- kształtowanie gotowości do niesienia pomocy innym,
- nauczanie zasad kultury,
- dbałość o kulturę języka,
- pomoc uczniom ze specyficznymi trudnościami w nauce,
- wspieranie uczniów zdolnych w rozwijaniu ich umiejętności,
- kształtowanie postawy tolerancji i akceptacji dla innych, integracji uczniów w oparciu o dialog i współdziałanie,
- nauka bezpiecznego zachowania na terenie Szkoły i poza nią, wykorzystanie całodobowego monitoringu,
- kształtowanie postawy patriotycznej.

4. Strategie szkolnego programu profilaktyczno-wychowawczego:

a) strategia wychowawcza – promocja zdrowia oraz wspomaganie uczniów w rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, psychicznej, społecznej i aksjologicznej,

b) strategia informacyjna – z uwzględnieniem edukacji prawnej, jak również informacji na temat skutków zachowań ryzykownych,

b) strategia edukacyjna – skierowana do całej społeczności szkolnej (radzenie sobie ze stresem, rozwiązywanie konfliktów, opieranie się naciskom otoczenia, poszerzanie wiedzy z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia),

d) strategia alternatywna – wspieranie uczniów w ich rozwoju i zdrowym stylu życia, podejmowanie działań ograniczających zachowania ryzykowne.

Z zakresu profilaktyki uniwersalnej: wspieranie uczniów w ich rozwoju i zdrowym stylu życia, podejmowanie działań ograniczających zachowania ryzykowne.

W zakresie profilaktyki selektywnej: wspieranie uczniów, którzy ze względu na swoją sytuację materialną, rodzinną i środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na rozwój zachowań ryzykownych.

W zakresie profilaktyki wskazującej: wspieranie uczniów, u których rozpoznano wczesne objawy zażywania środków odurzających i psychoaktywnych.

5. Model absolwenta

Uczeń w czasie pobytu w Szkole i po zakończeniu nauki reprezentuje następujące postawy:

- jest uczciwy – nie kłamie, nie oszukuje, w czasie sprawdzianów i odpowiedzi ustnych nie korzysta ze ściąg ani z podpowiedzi innych uczniów, sam również nie podpowiada ani nie pomaga innym uczniom oszukiwać w czasie sprawdzianu; samodzielnie wykonuje prace domowe,
- jest wiarygodny i odpowiedzialny – zawsze postępuje zgodnie z gloszonymi zasadami, można powierzyć mu ważne zadania do wykonania, dotrzymuje zobowiązań i obietnic, wartościuje zachowania złe i dobre, stara się przewidzieć skutki swoich działań oraz ponosić konsekwencje swoich czynów,
- jest wytrwały, systematycznie wykonuje zadania i obowiązki, realizuje swoje plany i marzenia,
- ma poczucie własnej wartości, reaguje na poniżające zachowania dorosłych i rówieśników,
- szanuje innych ludzi, wie, jak należy okazywać szacunek osobom dorosłym oraz kolegom i koleżankom,
- jest ciekawy świata, zna najbliższe środowisko, poznaje złożoność świata, analizuje istniejące w nim zależności i związki przyczynowo - skutkowe,

- jest kreatywny, przedsiębiorczy, potrafi w sposób twórczy rozwiązywać problemy, realizuje swoje pomysły, wyznacza sobie cele i dąży do ich zrealizowania, umiejętnie podejmuje ryzyko, radzi sobie w sytuacjach trudnych, potrafi podejmować szybkie decyzje,
- reprezentuje kulturę osobistą:
  - przestrzega zasad bezpiecznego i kulturalnego zachowania się w Szkole,
  - okazuje szacunek i życzliwość wobec rówieśników i osób dorosłych,
  - dba o kulturę języka, nie stosuje wulgaryzmów,
  - dba o wygląd;
- ma świadomość swojej przynależności narodowej, zna specyfikę swojej małej ojczyzny, pozytywnie patrzy na otaczający go świat, siebie i innych ludzi,
- dba o swoje zdrowie psychiczne i fizyczne, przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny,
- jest otwarty na europejskie i światowe wartości kultury,
- jest tolerancyjny:
  - akceptuje odmienność innych ludzi,
  - nie wyśmiewa ani nie prześladuje innych ludzi ze względu na ich narodowość, religię, przekonania polityczne,
  - przeciwstawia się dyskryminacji, staje w obronie prześladowanych czy wyśmiewanych;
- angażuje się w działania na rzecz lokalnego środowiska, reprezentuje postawę opartą na zasadach miłości do ojczyzny, jedności i solidarności z własnym narodem, poczuciu więzi społecznej i wspólnoty kulturowej z innymi członkami narodu.

Postawy opisane w modelu absolwenta są kształtowane wspólnie przez nauczycieli, pracowników Szkoły oraz rodziców poprzez działania wychowawcze oraz własny przykład – nauczyciele i pracownicy Szkoły powinni stanowić wzór do naśladowania w zakresie realizacji ww. postaw.

6. Założenia programu i formy realizacji:

1. Wszyscy nauczyciele wprowadzają do tematyki swego przedmiotu elementy programu profilaktyczno-wychowawczego Szkoły.
2. Wszystkie zajęcia szkolne uwzględniają założenia programu profilaktyczno-wychowawczego.
3. Nauczyciele dostosowują przekazywanie wiedzy, kształtowanie umiejętności i postaw uczniów do odpowiedniej w tym wieku aktywności młodzieży ; umożliwiają poznawanie świata w jego jedności i złożoności; wspomagają samodzielność uczenia się; inspirują do wyrażania własnych myśli i przeżyć; rozbudzają ciekawość poznawczą oraz motywację do dalszej edukacji.

7. Zadania profilaktyczne i wychowawcze

Dyrektor:

- dba o prawidłowe funkcjonowanie Szkoły, poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej Szkoły,
- koordynuje, organizuje i nadzoruje działania wychowawcze w Szkole,
- stwarza warunki do prawidłowej realizacji praw dziecka oraz umożliwia uczniom podtrzymanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i religijnej,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego.

Nauczyciele:

- wspierają swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów, ich zdolności i zainteresowania; udzielają pomocy w przewyciężaniu niepowodzeń szkolnych,
- kształcą i wychowują dzieci zgodnie z zasadami określonymi w programie wychowawczym,
- reagują na sygnały zagrożenia niedostosowaniem społecznym dzieci,
- zapewniają uczniom bezpieczeństwo podczas pobytu w Szkole i poza jej terenem, w czasie wycieczek.

Wychowawcy klas:

- poznają uczniów oraz ich środowisko, a także utrzymują stały kontakt z rodzicami, organizują spotkania, wspierają i wspomagają rodziców w działaniach wychowawczo-opiekuńczych,
- integrują zespół klasowy,
- rozwiązują indywidualne i klasowe problemy poprzez udzielanie uczniom wszechstronnej pomocy,
- interesują się postępami uczniów w nauce, dbają o regularne uczęszczanie uczniów do Szkoły, badają wspólnie z pedagogiem przyczyny opuszczania przez nich zajęć szkolnych,
- wdrażają uczniów do samorządności i demokracji (wybór i działalność samorządu klasowego, wypełnianie poszczególnych funkcji klasowych),
- propagują zasady kulturalnego zachowania,

- troszcą się o zdrowie uczniów, w szczególności poprzez wdrażanie uczniów do dbałości o higienę osobistą oraz przestrzegania zasad bezpieczeństwa i higieny pracy w życiu szkolnym i poza Szkołą,
- czuwają nad wszechstronnym rozwojem osobowym ucznia oraz przygotowują go do samodzielnego funkcjonowania poprzez wzmocnienie postawy odpowiedzialności,
- utrzymują kontakt z rodzicami wychowanków, systematycznie informują o postępach ich dzieci, włączają rodziców w życie Szkoły i dążą do uzgodnienia wspólnych zasad wychowania,
- wspólnie z podopiecznym dokonują ewaluacji i oceny rezultatów działań wychowawczych,
- pomagają poznać mocne i słabe strony ucznia w celu planowaniu rozwoju wychowanka.

Rodzice:

- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez dzieci,
- współdziałają z nauczycielami w sprawach wychowania i kształcenia dzieci.

Pedagog szkolny:

- rozpoznaje indywidualne potrzeby uczniów oraz analizuje przyczyny niepowodzeń szkolnych,
- określa formy i sposoby udzielania uczniom, w tym uczniom z wybitnymi uzdolnieniami, pomocy psychologiczno-pedagogicznej, odpowiednio do rozpoznanych potrzeb,
- organizuje i prowadzi różne formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów, rodziców i nauczycieli,
- podejmuje działania wychowawcze wynikające z programu wychowawczego Szkoły,
- wspiera działania wychowawcze i opiekuńcze nauczycieli wynikające z programu wychowawczego Szkoły,
- działa na rzecz zorganizowania opieki i pomocy materialnej uczniom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej,
- dokonuje bieżącej analizy sytuacji wychowawczej w Szkole oraz systematycznie przekazuje informacje na ten temat radzie pedagogicznej,
- kontroluje spełnianie przez uczniów obowiązku szkolnego,
- utrzymuje stałą współpracę z wychowawcami klas.
- Współpracuje z instytucjami wspierającymi działalność szkoły.

Doradca zawodowy:

- współpracuje z instytucjami wspierającymi wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego:
  - uczelniami wyższymi,
  - Centrum Edukacji Dorosłych,
  - Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną,
  - Centrum Informacji Zawodowej,
  - zakładami pracy i przedsiębiorstwami.
- systematycznie diagnozuje zapotrzebowania uczniów na informacje i pomoc w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej,
- prowadzi grupowe zajęcia aktywizujące, przygotowujące uczniów do świadomego planowania kariery i podjęcia pracy zawodowej,
- udziela indywidualnych porad edukacyjnych i zawodowych,
- wspiera nauczycieli w działaniach doradczych poprzez organizowanie spotkań szkoleniowo – informacyjnych, udostępnianie im informacji i materiałów do pracy z uczniami,
- udziela indywidualnych porad edukacyjnych i zawodowych,
- upowszechnia informacje edukacyjno-zawodowe.

Pracownicy niepedagogiczni:

- reagują na przejawy negatywnych zachowań i informują o tym wychowawcę klasy,
- wyrażają swoją opinię na temat oceny zachowania uczniów,
- wspomagają nauczycieli w realizowaniu działań wychowawczych.

Rada Rodziców:

- reprezentuje ogół rodziców oraz podejmuje działania wspierające proces wychowawczy Szkoły,
- współdecyduje o formach pomocy dzieciom oraz ich wypoczynku, współuczestniczy w opracowaniu programu wychowawczego Szkoły.

Samorząd Uczniowski:

- inspirowuje i organizuje życie kulturalne i intelektualne na terenie Szkoły,

- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego wobec dyrekcji i grona pedagogicznego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji.

8. Ewaluacja programu

Ewaluacji dokonuje zespół złożony z:

- wychowawców,
- pedagoga, psychologa,
- przedstawicieli samorządu uczniowskiego,
- przedstawicieli rady rodziców.

Procedura ewaluacyjna obejmuje:

- obserwację działań wychowawczych nauczycieli i dyrekcji,
- rozmowy indywidualne z nauczycielami, rodzicami,
- analizę problemów zgłaszanych pedagogowi lub psychologowi,
- badania ankietowe skierowane do uczniów i rodziców,
- analizę sprawozdań półrocznych i rocznych wychowawców, pedagoga, pielęgniarki, doradcy zawodowego, wychowawców internatu,
- formułowanie wniosków i rekomendacji,
- modyfikację programu wychowawczego.

9. Treści programowe:

- a) bezpieczeństwo uczniów w szkole,
- b) zagrożenie uzależnieniami,
- c) zdrowie jako wartość uniwersalna,
- d) zachowania ryzykowne- profilaktyka uzależnień i edukacja prawna,
- e) budowanie dobrych relacji pomiędzy uczniami, nauczycielami i rodzicami,
- f) podnoszenie kompetencji wychowawczych nauczycieli i rodziców.

10. Metody i formy podejmowanych działań

Szkolny program profilaktyczno-wychowawczy zakłada stosowanie następujących metod pracy: ankiety, wywiady, obserwacja, metody aktywizujące, analiza dokumentacji.

Zastosowane zostaną następujące formy pracy: rozmowy indywidualne, warsztaty, programy profilaktyczne, zebrania klasowe, imprezy ogólnoszkolne i środowiskowe, spektakle, programy wychowawcze klas, prelekcje, filmy, pogadanki dla uczniów i rodziców, pomoc innych instytucji specjalistycznych i edukacyjnych, zasoby biblioteki, treningi umiejętności, debaty, szkolenia, kampanie społeczne, happeningi, pikniki edukacyjne.

Strategia informacyjna

Cele podejmowanych działań:

- zapewnienie prawidłowego funkcjonowania uczniów w społeczności szkolnej,
- dostarczenie informacji dotyczących działań podejmowanych przez Szkołę w celu zapewnienia bezpieczeństwa i odpowiednich warunków do zdobywania wiedzy,
- dostarczenie informacji o mechanizmach powstania uzależnień i ich skutkach,
- podniesienie świadomości prawnej, związanej z odpowiedzialnością za własne czyny,
- propagowanie postawy czynnej i uświadomienie uczniom znaczenia współuczestnictwa w podejmowaniu decyzji.

Lp.	Zadanie	Forma realizacji	Osoby odpowiedzialne	Odbiorcy
1.	Zapoznanie z dokumentami regulującymi pracę Szkoły	-Zapoznanie uczniów ze Statutem Szkoły, Programem Profilaktyki, Wewnątrzszkolnymi Zasadami Oceniania, Planem wychowawcy klasy, Regulaminem organizowania wycieczek. -Zapoznanie uczniów z Przedmiotowymi Zasadami Oceniania.	Dyrekcja, wychowawca nauczyciele przedmiotów	uczniowie, rodzice uczniowie
2.	Diagnozowanie sytuacji wychowawczej Szkoły	- Analiza dokumentacji szkolnej: e-dziennika, arkuszy ocen, planów wychowawczych.	Dyrekcja, wychowawcy, wychowawcy w internacie	nauczyciele

		<ul style="list-style-type: none"> - Monitorowanie frekwencji na zajęciach. - Przeprowadzenie ankiet na temat poziomu bezpieczeństwa w szkole. - Przeprowadzenie w wybranych klasach lub wśród wybranych uczniów badań/obserwacji dotyczących radzenia sobie uczniów ze stresem. 	<p>Dyrekcja, pedagog, wychowawcy, nauczyciele przedmiotów pedagog</p> <p>pedagog, wychowawcy, wychowawcy w internacie</p>	<p>nauczyciele</p> <p>nauczyciele, uczniowie</p> <p>nauczyciele, uczniowie</p>
3.	Diagnozowanie indywidualnych potrzeb uczniów	<ul style="list-style-type: none"> - Rozpoznanie sytuacji szkolnej ucznia /analiza opinii i orzeczeń, indywidualne rozmowy z uczniami i rodzicami/. - Przeprowadzenie ankiet lub indywidualnych rozmów diagnozujących oczekiwania uczniów i ich rodziców. - Pomoc w rozpoznawaniu predyspozycji zawodowych ucznia. - Opracowanie i udostępnianie materiałów dotyczących instytucji wspierających rodziców i uczniów w zakresie pomocy psychologiczno – pedagogicznej i prawnej. 	<p>pedagog, wychowawcy, wychowawcy w internacie</p> <p>pedagog</p> <p>doradca zawodowy</p> <p>pedagog</p>	<p>nauczyciele, rodzice</p> <p>rodzice, uczniowie</p> <p>uczniowie</p> <p>rodzice, uczniowie</p>
4.	Kształtowanie odpowiedzialności i wyrabianie nawyku poszanowania prawa	<ul style="list-style-type: none"> - Przedstawienie roli i kompetencji zadań Samorządu Szkolnego. - Uświadomienie znaczenia przestrzegania praw i obowiązków ucznia. - Przedstawienie form wsparcia oferowanych przez pedagoga i doradcę zawodowego. - Organizacja spotkań z policją i przedstawicielami sądu w celu uświadomienia odpowiedzialności za skutki swoich czynów. - Przeprowadzenie zajęć dotyczących praw człowieka, poszanowania jego godności i swobód obywatelskich. -Przeprowadzenie zajęć poświęconych budowaniu poczucia wartości i samoakceptacji. 	<p>opiekun Samorządu</p> <p>Dyrekcja, wychowawcy</p> <p>pedagog, doradca zawodowy</p> <p>pedagog</p> <p>nauczyciele wiedzy o społeczeństwie, historii, języka polskiego, wychowawcy wychowawcy, pedagog</p>	<p>uczniowie</p> <p>rodzice, uczniowie</p> <p>rodzice, uczniowie</p> <p>uczniowie</p> <p>uczniowie</p> <p>uczniowie</p>
5.	Zapoznanie z zagrożeniami związanymi z cyberprzemocą	<ul style="list-style-type: none"> - Zorganizowanie warsztatów poświęconych mechanizmom cyberprzemocy i jej skutkom. - Przeprowadzenie spotkań z przedstawicielami policji na temat sposobów walki z cyberprzemocą i odpowiedzialności prawnej za jej stosowanie. - Przeprowadzenie zajęć poświęconych 	<p>pedagog</p> <p>pedagog, wychowawcy</p> <p>wychowawcy,</p>	<p>rodzice, uczniowie, nauczyciele uczniowie</p>

		<p>konsekwencjom agresji językowej, etyce słowa, etykiet i etykiet,</p> <p>- Zapoznanie uczniów z zasadami bezpiecznego korzystania z Internetu</p>	<p>nauczyciele języka polskiego</p> <p>nauczyciele informatyki, wychowawcy</p>	<p>uczniowie</p> <p>uczniowie</p>
6.	Profilaktyka uzależnień	<p>- Przeprowadzenie zajęć dotyczących mechanizmów powstawania uzależnień i sposobów przeciwdziałania im.</p> <p>-Przeprowadzenie zajęć poświęconych skutkom uzależnienia od telefonów komórkowych, Internetu i gier komputerowych</p> <p>- Przeprowadzenie pogadanek i lekcji poświęconych zasadom zdrowego odżywiania się.</p> <p>- Zorganizowanie zajęć propagujących zdrowy tryb życia.</p> <p>- Projekcja filmów z zakresu profilaktyki uzależnień.</p> <p>- Zorganizowanie happeningów i akcji propagujących walkę z używkami.</p>	<p>Dyrekcja, pedagog, wychowawcy</p> <p>pedagog, wychowawcy</p> <p>pedagog, nauczyciele biologii</p> <p>nauczyciele wychowania fizycznego i biologii</p> <p>pedagog, pielęgniarka szkolna</p> <p>nauczyciele biologii, pedagog, wychowawcy</p>	<p>rodzice, uczniowie</p> <p>uczniowie</p> <p>uczniowie</p> <p>uczniowie</p>
7.	<p>Tworzenie bezpiecznego środowiska szkolnego</p> <p>Egzekwowanie wśród uczniów właściwych postaw, czyli:</p> <ul style="list-style-type: none"> okazywania w słowach i czynach szacunku wobec dorosłych, rówieśników i młodszych, nawykowego stosowania zwrotów grzecznościowych, znajomości i stosowania obowiązujących zasad korzystania z telefonów komórkowych na terenie Szkoły. 	<p>- Zapoznanie z punktami Statutu Szkoły dotyczącymi zakazu stosowania środków uzależniających i skutkami nieprzestrzegania zakazu.</p> <p>-Sprawowanie systematycznej kontroli toalet i boiska szkolnego w ramach dyżurów nauczycielskich,</p> <p>-Zobowiązanie uczniów do noszenia identyfikatorów.</p> <p>- Kontrola przestrzegania zakazu stosowania środków uzależniających na terenie szkoły, a także w czasie imprez szkolnych .</p>	<p>Dyrekcja, wychowawcy,</p> <p>nauczyciele</p> <p>nauczyciele</p>	<p>nauczyciele, uczniowie</p> <p>nauczyciele</p> <p>uczniowie</p> <p>uczniowie</p>

Strategia edukacyjna

Cele podejmowanych działań:

- wspomaganie procesów poznawczych uczniów, budowanie tożsamości społecznej (integracja) i indywidualnej (różnicowanie),
- kształtowanie postaw patriotycznych, empatii, tolerancji, otwartości, uczciwości, wiarygodności, odpowiedzialności, wytrwałości, poczucia własnej wartości, szacunku dla innych ludzi, ciekawości poznawczej, kreatywności, przedsiębiorczości, gotowości do uczestnictwa w kulturze, pracy zespołowej,
- zapobieganie aktom dyskryminacji osób odmiennych od grupy odniesienia,
- modyfikowanie negatywnych postaw i promowanie zdrowego stylu życia,
- inicjowanie i wzmacnianie czynników wspierających rozwój młodzieży,
- wspieranie młodzieży w przystosowaniu i radzeniu sobie z trudnościami oraz w podejmowaniu racjonalnych decyzji,
- przygotowanie młodych ludzi do radzenia sobie z negatywną presją rówieśników,
- kształtowanie postaw asertywności, uczenie mówienia „nie”, wyrażania własnych opinii i oczekiwań.

Lp.	Zadania	Formy realizacji	Osoby odpowiedzialne	Odbiorcy
-----	---------	------------------	----------------------	----------

1.	Edukacja zdrowotna – kształtowanie postaw i zachowań uczniów promujących zdrowy styl życia, motywowanie uczniów do działań promujących zdrowy styl życia, aktywne spędzanie czasu wolnego	<ul style="list-style-type: none"> • Godziny do dyspozycji wychowawcy • Realizacja programów profilaktycznych, projektów • Zajęcia sportowe • Szkolne konkursy, imprezy, uroczystości 	Dyrektor wychowawcy nauczyciele pedagog	uczniowie uczniowie uczniowie
2.	Wyposażenie uczniów w wiedzę dotyczącą konsekwencji zachowań ryzykownych. Informowanie uczniów o społecznych i zdrowotnych skutkach uzależnień	<ul style="list-style-type: none"> • Współpraca z instytucjami wyspecjalizowanymi w zapobieganiu zachowaniom ryzykownym, spotkania ze specjalistami • Godziny wychowawcze • Realizacja programów profilaktycznych • Ulotki i plakaty 	Dyrektor wychowawcy nauczyciele pedagog	nauczyciele, uczniowie, rodzice uczniowie
3.	Kształtowanie i wzmacnianie pozytywnej samooceny oraz poczucia własnej wartości, poznanie swoich mocnych i słabych stron Rozmowy, pogadanki na temat: <ul style="list-style-type: none"> • nabywania przez uczniów umiejętności obiektywnej oceny własnego postępowania, świadomości własnych wad i zalet, akceptacji siebie, • dostrzegania wpływu innych na kształtowanie osobowości, • wykształcenia postawy krytycyzmu wobec wzorców, treningu asertywności 	<ul style="list-style-type: none"> • Organizowanie imprez klasowych w celu bliższego poznania się • Godziny wychowawcze o zainteresowaniach i planach uczniów. • Ekspozowanie na forum klasy i szkoły osiągnięć naukowych, budowanie postaw sportowych i artystycznych uczniów, empatii i zaufania • Organizowanie kół zainteresowań, konkursów umożliwiających uczniom rozwijanie talentów, zainteresowań, uzdolnień • Tworzenie uroczystości i imprez według pomysłów uczniów oraz kalendarza uroczystości szkolnych. • Tworzenie planów wychowawczych w klasie przy współudziale uczniów, po konsultacjach z rodzicami 	Dyrektor wychowawcy nauczyciele pedagog opiekun SU	nauczyciele, uczniowie uczniowie uczniowie nauczyciele
4.	Kształtowanie postaw patriotycznych i budzenie szacunku dla kultury narodowej <ul style="list-style-type: none"> • kształtowanie postaw szacunku dla polskiego dziedzictwa kulturowego, • rozbudzanie zainteresowań innymi kulturami, uczenie szacunku dla odrębności tradycji i obyczajów innych narodów, • rozbudzanie zainteresowań kulturalnych. • udział w życiu kulturalnym: odwiedzanie muzeów, galerii, teatrów, sal koncertowych, kin, • rozwijanie i promowanie czytelnictwa wśród młodzieży • zachęcanie do kreatywnej działalności kulturalnej, • kształtowanie kultury osobistej uczniów poprzez obcowanie ze sztuką w Szkole i poza nią, 	<ul style="list-style-type: none"> • Tworzenie gazetek ściennych i organizowanie akcji informacyjnych poświęconych ważnym wydarzeniom historycznym • Organizowanie zajęć poświęconych znaczeniu tradycji w życiu narodu • Upowszechnienie wiedzy na temat historii Zespołu Szkół im. C.K. Norwida • Udział w życiu kulturalnym – odwiedzanie muzeów, galerii, teatrów, sal koncertowych, kin • Poznawanie kultur innych państw i regionów • Udział w uroczystościach środowiskowych i szkolnych • Olimpiady i konkursy przedmiotowe • Współpraca z fundacjami i organizacjami 	Dyrektor wychowawcy nauczyciele	uczniowie uczniowie nauczyciele, uczniowie uczniowie

	<ul style="list-style-type: none"> przygotowanie do zdobywania umiejętności wyszukiwania i korzystania z różnych źródeł informacji: literatura, prasa, radio, telewizja, kształtowanie postawy dystansu wobec przekazów medialnych kształtowanie postaw patriotycznych – podejmowanie tematyki na zajęciach poprzez opowiadania, scenki rodzajowe, dramę, rozmowy i pogadanki, prezentację symboli narodowych. 			nauczyciele, uczniowie
5.	Propagowanie czytelnictwa wśród młodzieży	<ul style="list-style-type: none"> Lekcje biblioteczne Wspólne czytanie Kiermasz książek Kącik czytelniczy Bookcrossing Upowszechnianie literatury i czasopism przedmiotowych Debaty Projekt 	nauczyciele wychowawcy bibliotekarz	uczniowie
6.	<p>Kształtowanie postawy asertywnej Realizacja tematyki na godzinach do dyspozycji wychowawcy:</p> <ul style="list-style-type: none"> kształtowanie u uczniów postawy asertywnej, poszanowanie godności, praw i odrębności drugiego człowieka, kształtowanie postawy z zakresu przeciwdziałania wszelkim formom dyskryminacji, umiejętność nazywania i radzenia sobie z emocjami, branie odpowiedzialności za swoje czyny i dobro społeczności szkolnej, umiejętność pracy w zespole, kształtowanie postawy otwartej na współdziałanie, negocjowanie i rozwiązywanie problemów (przeprowadzanie procesu decyzyjnego), umiejętność autoprezentacji. <p>Egzekwowanie stosowania się do reguł obowiązujących w Szkole.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Przeprowadzenie zajęć dotyczących sztuki argumentowania, rozwiązywania konfliktów, mediacji i komunikacji interpersonalnej Organizowanie debat i dyskusji Przeprowadzenie lekcji poświęconych perswazji i manipulacji językowej Organizowanie lekcji dotyczących języka mediów oraz ich wpływu na kształtowanie opinii i relacji międzyludzkich 	nauczyciele wychowawcy	uczniowie, rodzice
7.	Pomoc w rozwiązywaniu problemów dydaktycznych	<ul style="list-style-type: none"> Zajęcia korekcyjno-kompensacyjne Zajęcia wyrównawcze Zajęcia wspierające Zajęcia rewalidacyjne Porady i konsultacje udzielane przez pedagoga 	nauczyciele pedagog	uczniowie rodzice, uczniowie
8.	Przygotowanie do zdawania	<ul style="list-style-type: none"> Realizacja tematyki dotyczącej 	nauczyciele	uczniowie

egzaminu dojrzałości	<p>radzenia sobie ze stresem oraz zapoznanie z technikami relaksacyjnymi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Udział młodzieży w Dniach Otwartych Uczelni • Zajęcia z preorientacji zawodowej • Zajęcia przygotowujące do egzaminu dojrzałości 	pedagog doradca zawodowy	rodzice, uczniowie
----------------------	---	--------------------------	--------------------

Strategia alternatywna

Cel podejmowanych działań:

Jej celem jest pomoc w zaspokojeniu potrzeby sukcesu, przynależności, satysfakcji życiowej poprzez zaangażowanie w działalność pozytywną np. artystyczną, społeczną, sportową.

	Zadania	Forma realizacji	Osoby odpowiedzialne	Odbiorcy
1	Propagowanie czytelnictwa	<p>Uczestnictwo w Narodowym Programie Rozwoju Czytelnictwa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - szkolny projekt „Czytam więc jestem” - uczestnictwo w konkursie „Czytanie jest cool” - spotkanie z Norwidem, czyli czytanie poezji wieszczą przez uczniów, nauczycieli, absolwentów i zaproszonych gości - obchody Międzynarodowego Miesiąca Bibliotek Szkolnych - organizacja Święta Biblioteki - dyskusja panelowa na temat „Ekranizacja czy adaptacja dzieł literackich, - realizacja projektu edukacyjnego „Biografie wybranych artystów przedmiotem wyjścia do interpretacji ich twórczości” - włączenie się do akcji „Cała Polska czyta dzieciom” - współpraca z Biblioteką Miejską, Pedagogiczną, Ośrodkiem Doskonalenia Nauczycieli w Elblągu oraz z Instytutem Pamięci Narodowej. <p>Wskazywanie wartości czytania poprzez tworzenie gazetek tematycznych.</p> <p>Organizowanie konkursów czytelniczych, spotkań literackich, happeningów i akcji wspólnego czytania.</p>	<p>nauczyciele bibliotekarze</p> <p>nauczyciele języka polskiego</p> <p>nauczyciele wychowawcy</p>	<p>uczniowie</p> <p>nauczyciele, rodzice, uczniowie</p> <p>uczniowie</p> <p>nauczyciele, uczniowie</p>
2	<p>Kształtowanie postaw, tożsamości patriotycznej, regionalnej, funkcjonowanie w środowisku lokalnym, wychowanie do wartości</p> <ul style="list-style-type: none"> • kształtowanie u uczniów postawy szacunku do własnego państwa i narodu, jego historii, kultury i tradycji, świadomej przynależności do środowiska lokalnego, 	<p>Udział uczniów w uroczystościach środowiskowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rocznica wybuchu II wojny światowej - Narodowe Święto Niepodległości - Rocznica wydarzeń 7 grudnia - Rocznica wyzwolenia Nowego Miasta Lubawskiego <p>Organizacja i udział w uroczystościach szkolnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Szkolne obchody Narodowego Święta Niepodległości - Dzień Pamięci Ofiar Katynia - Święto Flagi - Rocznica uchwalenia Konstytucji 3 Maja 	nauczyciele	<p>nauczyciele, uczniowie</p> <p>nauczyciele, uczniowie</p>

	<p>regionu, Europy i świata,</p> <ul style="list-style-type: none"> • przekazywanie wiedzy z zakresu praw człowieka oraz antydyskryminacji, • kształtowanie postawy szacunku dla przyrody i świadomości, że jest się jej częścią, • krzewienie wartości demokratycznych i umiejętności korzystania z procedur demokratycznych, • przekazywanie wiedzy na temat własnej Szkoły, dzielnicy, miasta, regionu. 	<p>- Dzień Zwycięstwa</p> <p>Udział w akcjach charytatywnych, wolontariat.</p>		uczniowie
3	Organizacja imprez i uroczystości klasowych lub szkolnych	<p>Kiermasz książki używanej</p> <p>Sprzątanie świata</p> <p>Europejski Dzień Języków</p> <p>Klasowe obchody Dnia Chłopaka</p> <p>Dzień papieski</p> <p>Uroczystości związane z Dniem Edukacji Narodowej</p> <p>Połowinki</p> <p>Mikołajki szkolne</p> <p>Wigilia szkolna</p> <p>Studniówka</p> <p>Międzynarodowy Dzień Języka Ojczystego</p> <p>Święto Wiosny</p> <p>Światowy Dzień Zdrowia</p> <p>Międzynarodowy Dzień Ziemi</p> <p>Dzień Europy</p> <p>Światowy dzień bez tytoniu</p>	nauczyciele	nauczyciele, rodzice, uczniowie
4	Organizacja imprez sportowych	<p>Dzień Sportu</p> <p>Mistrzostwa Szkoły w grach zespołowych</p> <p>Piłka halowa</p> <p>Piłka siatkowa</p> <p>Piłka koszykowa</p> <p>Unihokej</p> <p>Zawody sportowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Biegi - Lekkoatletyka 	nauczyciele wychowania fizycznego	uczniowie
5	Konkursy i olimpiady	<p>Zachęcanie i przygotowywanie uczniów do udziału w konkursach i olimpiadach.</p> <p>Organizacja szkolnych i międzyszkolnych konkursów:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Maraton Matematyczny - Konkurs Wiedzy o II RP - Potyczki matematyczne - Potyczki ekologiczne - Potyczki językowe - Potyczki historyczne - Turniej Poliglotów - Konkurs historyczny dla gimnazjalistów - Mini maraton matematyczny dla gimnazjalistów - Rekordy geograficzne 	nauczyciele	uczniowie

6	Rozwijanie zainteresowań	<p>Zajęcia pozalekcyjne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - realizacja projektu z zakresu edukacji matematycznej mPotęga. - zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze - praca w kole dziennikarskim – wydawanie gazety Goniec Nowomiejski - przedmiotowe koła zainteresowań - zajęcia przygotowujące do egzaminu maturalnego - zajęcia sportowe <p>Realizacja indywidualnych programów nauczania.</p> <p>Prowadzenie działalności innowacyjnej.</p> <p>Wdrożenie indywidualnych programów nauczania do przedmiotów uzupełniających np. „Aktywni zawsze” – program zajęć dla klasy sportowo – obronnej. „Zajęcia wojskowo – obronne” – program zajęć dla klasy sportowo – obronnej. „Ratownictwo przedmedyczne z elementami edukacji zdrowotnej i obronnej” „Edukacja zdrowotna i pierwsza pomoc”</p>	nauczyciele	uczniowie
				uczniowie
				uczniowie
7	Wycieczki	Organizacja wycieczek tematycznych, kulturoznawczych, krajoznawczych, zawodoznawczych i innych.	nauczyciele	uczniowie
8	Preorientacja zawodowa	<p>Realizacja programu „Zdobycie i rozwijanie kompetencji kluczowych”.</p> <p>Współpraca z uczelniami wyższymi, zakładami pracy i przedstawicielami wybranych zawodów.</p> <p>Kształtowanie kompetencji społecznych potrzebnych na rynku pracy – zajęcia grupowe.</p>	doradca zawodowy	uczniowie
				uczniowie
9	Promocja szkoły	<p>Dni Otwarte Szkoły</p> <p>Spotkania z uczniami III klas gimnazjów i ich rodzicami.</p> <p>Organizacja konkursów dla gimnazjalistów.</p>	doradca zawodowy	rodzice, uczniowie
			nauczyciele	uczniowie

Strategia interwencyjna

Celem strategii interwencyjnej jest wsparcie w zakresie uzyskania pomocy specjalistycznej w sytuacjach kryzysowych.

W ramach wczesnej interwencji bezpośrednie działania prowadzą:

pedagog szkolny, wychowawca klasy oraz pracownicy Powiatowego Centrum Rozwoju Edukacji w Nowym Mieście Lubawskim.

Szkoła poszerza katalog procedur dotyczących zachowania się w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa uczniów i pracowników oraz wystąpienia sytuacji kryzysowych.

11. Przewidywane efekty:

- 1) wzrost frekwencji na zajęciach obowiązkowych,
- 2) lepsze wzajemne relacje między uczniami, nauczycielami i rodzicami,
- 3) ograniczenie palenia papierosów, picia alkoholu i eksperymentowania ze środkami psychoaktywnymi wśród młodzieży,
- 4) doskonalenie umiejętności radzenia sobie z sytuacjami problemowymi i konfliktowymi w szkole i w domu,
- 5) wykształcenie wśród uczniów postaw społecznie pożądanых, nastawionych na współdziałanie i pomoc drugiemu człowiekowi, wolontariat,

- 6) dostrzeżenie walorów zdrowego stylu życia,
- 7) wzrost świadomości uczniów w zakresie zdrowego odżywiania się, stosowania diet, zapobiegania otyłości,
- 8) wzrost świadomości uczniów w zakresie inicjacji seksualnej i jej skutków,
- 9) wzrost wiedzy i umiejętności nauczycieli w zakresie stosowania różnorodnych form pomocy,
- 10) zwiększenie liczby uczniów i rodziców korzystających ze wsparcia instytucji profesjonalnych w przypadku zaistniałych problemów,
- 11) wyposażenie uczniów w umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach życiowych i podejmowania odpowiedzialnych decyzji z punktu widzenia wyboru przyszłej drogi życiowej oraz zdrowia fizycznego i psychicznego, a także bezpieczeństwa osobistego,
- 12) rozwinięcie większej i skutecznej współpracy z rodzicami.

12. Ewaluacja programu profilaktyczno-wychowawczego:

- 1) ankiety ewaluacyjne,
- 2) rozmowy z nauczycielami i rodzicami,
- 3) systematyczna analiza wyników nauczania i frekwencji,
- 4) sprawozdania z pracy wychowawców klas,
- 5) obserwacja zachowań,
- 6) analiza dokumentów.

13. Postanowienia końcowe:

- 1) Szkolny program profilaktyki jest zgodny z programem wychowawczym i statutem Szkoły,
- 2) Program profilaktyczno-wychowawczy będzie poddawany systematycznej ewaluacji i modyfikowany w zależności od występujących problemów, potrzeb i oczekiwań rodziców, uczniów oraz nauczycieli,
- 3) Niniejszy program obowiązuje w latach 2016-2019.